

د سرحدونو هاخوا زده کړه: د پایښت لرونکي انرژي ماسټر برنامو لپاره ورکشاپ

دوبی، متحده عربي امارات، د ۱۳۹۸ کال د زمري څوارلسمه - پرون په دوبي کې، د پایښت لرونکي انرژي پوهنتون د درجې د پراختیا لپاره د دوه ورځنۍ لومړنۍ څیړنې (بیس لاین مطالعې) ورکشاپ پای ته ورسید. څلور افغان پوهنتونونه او یو الماني پوهنتون به په گډه کار وکړي، څو د خپلو مهارتونو په شریکولو دا کورس رامینځته کړي او زده کونکو ته د مرکبي زده کړې له لارې په آنلاین او مخامخ ډول زده کړه ورکړي. په دې ورکشاپ کې د انرژي او اوبو وزارت، د لوړو زده کړو وزارت، د افغانستان د نوي کیدونکي انرژي اتحاديې، او اړوندو پوهنتونونو استازو په گډون ۲۱ تنو نارینه وو او پنځو برخه اخیستي وه. دا غونډه د افغانستان-آلمان همکاری په ملاتړ جوړه شوې وه.

د لوړو زده کړو وزارت د اکادمیک برنامو د پراختیا رییس ښاغلي زبیر صدیقي څرگنده کړه، «د افغانستان په پوهنتونونو کې د ماسټرۍ درجې برنامې رامینځته کول به د نوي کیدونکي انرژي په برخه کې خورا متخصصین پیدا کړي او د افغانستان ټولنیز - اقتصادي پرمختګ کې به مرسته وکړي.»

په افغانستان کې څلور پوهنتونونه د نوي کیدونکي انرژي او انرژي موثریت ماسټرۍ سند برنامې پلي کوي. دوی به د میخپانګې رامینځته کولو او وړاندې کولو لپاره په جرمني کې د آلمان د بیوت له پوهنتون (Beuth University) سره شراکت رامینځته کړي. زده کونکي به د نوي کیدونکي انرژي او انرژي موثریت په برخو کې پوهه ترلاسه کړي، هغه موضوعات چې د افغانستان خصوصي سکتور کې ورځ تر بلې ارزښتناک کيږي.

د هرات پوهنتون رییس ښاغلي عبدالله فیض وویل، «د هرات پوهنتون د ماموریت برخه د کار بازار د اړتیاوو پر بنسټ د پوهې او مهارتونو تولید دی. د ماسټرۍ سند به د نوي کیدونکي ټیکنالوژيو ژور پوهه وړاندې کړي، د قوي حکومت گټو سره په ساحه کې تخصص کولو فرصتونه چمتو کړي.»

د نوي کیدونکي انرژي سکتور کې پوهې ته تقاضا ډیره ده. حکومت پدې وروستیو کې د ۲۰۰۰ میگاواټه نوي کیدونکي انرژي د تولید هڅه پیل کړې ده. دا نوبت به د انرژي نوي سکتور ته خصوصي پانګه اچونه راجلب کړي ترڅو د نوي کیدونکي انرژي تولید اسانه شي، له کلونډیو هیوادونو څخه د انرژي وارداتو باندې تکیه کمه شي، او د کار نوي فرصتونه رامینځته شي. د ښه روزل شوو کارکوونکو په وسیله د دې پوستونو ډکول مناسبې علمي زده کړې ته اړتیا لري.

په ورکشاپ کې، گډونوالو د نوي برنامې پلي کولو لپاره د نقشي او مهال ویش، احتمالي نصاب، او د بیوت پوهنتون څخه د معلوماتو ترلاسه کولو لپاره د پروژې پلان په اړه بحث وکړ. د دواړو هیوادونو د پوهنتونونو نږدې همکاری به د افغانستان لپاره د نوي کیدونکي انرژي او د انرژي موثریت په اړه لارښود، تفاهم او عمومي درک کې مرسته وکړي.

د نړیوالې پراختیا لپاره د آلمان اداره GmbH (GIZ)، د آلمان د اقتصادي همکاریو او پراختیا وزارت (BMZ) په استازیتوب د افغانستان د انرژي د سکتور د ودې پروګرام (ESIP) پلي کوي. د انرژي د سکتور د ودې پروګرام (ESIP) موخه په افغانستان کې د نوي کیدونکي انرژي تولید او انرژي موثریت ته وده ورکول دي ترڅو اقتصادي وده رامنځته او چاپیریال خوندي شي. د دې هدف ترلاسه کولو لپاره، ESIP په ملي او ولایتي کچه له کلیدي فعالیتونو سره نږدې همکاری کوي ترڅو داسې اداراتي چوکاټ رامینځته کړي چې د باور وړ انرژي چمتو کولو ته لاره هواره کړي. دا پروګرام همداراز د خصوصي سکتور ملاتړ کوي چې په بازار کې د کیفیت معیارونو او د ساتنې او پالنې د مفاهیمو په رامنځته کولو د فوټو والټیک او سولر حرارتي انرژي لپاره پانګوونې راجلب کړي. په ورته وخت کې، ESIP د انرژي په عامه او خصوصي سکتورونو او پوهنتونونو کې د کارکوونکو لپاره د ظرفیت لوړولو فعالیتونه پلي کوي.